

R O Z H O D N U T I E

Odvolací disciplinárny senát v disciplinárnej veci vedenej proti **J.. J. B.**, sudkyňi **K. S.** v **P.**, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 02.12.2016, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej iba zákon o sudcoch)

z r u š u j e

rozhodnutie Disciplinárneho senátu, sp. zn. 3 Ds 5/2014, zo dňa 12.04.2016 v časti priznanej náhrady trov účelne vynaložených v súvislosti s disciplinárnym konaním v sume 1270,52 Eur a vec mu

v r a c i a ,

aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Disciplinárny senát Rozhodnutím, sp. zn. 3 Ds 5/2014, zo dňa 12.04.2016 (ďalej aj „Rozhodnutie“), podľa § 129 ods. 4 zákona o sudcoch oslobodil **J.. J. B.**, nar. **X.**, bytom **Š.**, sudkyňu **K. S.** v **P.** spod návrhu na začatie disciplinárneho konania ministra spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 18.12.2012, č. 24005/2012-151.

O trovách rozhodol Disciplinárny senát v zmysle § 129 ods. 5 zákona o sudcoch tak, že priznal **J.. J. B.** náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia za 6 úkonov právnej pomoci, za úkony vykonané v r. 2015, tarifa á 64,53 Eur, paušálna náhrada á

8,39 Eur, strata času á 13,98 Eur (prevzatie veci 19.03.2015, podanie vo veci samej 02.04.2015, ústne pojednávanie Disciplinárneho senátu v Bratislave dňa 23.04.2015, podanie vo veci samej 25.04.2015, podanie vo veci samej 08.06.2015, podanie vo veci samej 30.06.2015). Spolu trovy právneho zastúpenia za 6 úkonov právnej pomoci za r. 2015 predstavujú sumu 387,18 Eur, paušálna náhrada predstavuje sumu 50,34 Eur. J.. J. B. bola priznaná aj cestovná náhrada: cesta Poprad – Bratislava a späť = 688 km ($688 \times 6,6/100 \times 0,95 = 43,13$ Eur). Bola tiež priznaná strata času: Poprad -Bratislava a späť = 8 hodín = 16 polhodín ($16 \times 13,98 = 223,68$ Eur). Spolu trovy právneho zastúpenia vrátane cestovného a straty času za r. 2015 predstavujú sumu 704,33 Eur, ktorú si J.. J. B. uplatnila vrátane DPH vo výške 20 % (140,87 Eur), teda trovy právneho zastúpenia za úkony vykonané v r. 2015 predstavujú sumu 845,20 Eur. Ďalej boli J.. J. B. priznané trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za úkony vykonané v r. 2016 á 66 Eur, paušálna náhrada á 8,58 Eur, strata času á 14,30 Eur, a to za dva úkony právnej pomoci (ústne pojednávanie pred Disciplinárnym senátom v Bratislave dňa 12.04.2016 a porada s klientom 06.04.2016), kedy trovy právneho zastúpenia za dva úkony predstavujú sumu 132,- Eur vrátane režijného paušálu 17,16 Eur. J.. J. B. tiež bola priznaná aj náhrada za cestovné: cesta Poprad - Bratislava a späť = 688 km ($688 \times 8,1/100 \times 0,85 = 47,36$ Eur). Tiež bola priznaná aj strata času: Poprad - Bratislava a späť = 8 hodín = 16 polhodín ($16 \times 14,30 = 228,80$ Eur). Trovy právneho zastúpenia vrátane cestovného a straty času za úkony vykonané v r. 2016 boli priznané vo výške 425,32 Eur. Spolu teda trovy právneho zastúpenia, ktoré boli priznané J.. J. B., predstavujú sumu 1 270,52 Eur a ktoré boli J.. J. B. priznané podľa ust. § 11 ods. 1, § 16 ods. 3, § 17 ods. 1 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z., o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „Vyhláška“).

Proti Rozhodnutiu podala včas vo výroku o trovách odvolanie ministerka spravodlivosti dňa 31.05.2016 v súlade s ustanovením § 131 zákona o sudcoch a ustanoveniami § 306 a nasl. Trestného poriadku per analogiam a navrhla, aby odvolací disciplinárny senát v zmysle ustanovenia § 131 ods. 4 zákona o sudcoch Rozhodnutie zrušil vo výroku, ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov právneho zastúpenia sudkyne J.. J. B. a v zrušenej časti vrátil Disciplinárnemu senátu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odvolanie odôvodnila tým, že z Rozhodnutia je zrejmé, že Disciplinárny senát pri rozhodovaní o náhrade trov konania postupoval podľa § 11 ods. 1 Vyhlášky, keď

za základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby považoval jednu trinástinu výpočtového základu (teda za úkony v roku 2015 vychádzal z tarify 64,53 eura a za úkony v roku 2016 z tarify 66,- eur).

Mala za to, že Disciplinárny senát mal správne postupovať podľa § 12 ods. 1 Vyhlášky a za základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby považovať jednu dvadsaťštvrtinu výpočtového základu (tarifa za úkony v roku 2015 vo výške 34,95 eura a v roku 2016 vo výške 35,75 eura).

Disciplinárny senát priznal sudkyňi J.. J. B. náhradu trov účelne vynaložených v súvislosti s disciplinárnym konaním v sume 1 270,52 eura, pričom vo vzťahu k jednotlivým úkonom právnej služby (okrem ich pomenovania) neuviedol, z akého dôvodu ich považoval za účelne vynaložené. Ministerka spravodlivosti v odvolaní nerozporovala úkony prevzatie veci, podanie vo veci samej dňa 02.04.2015, ústne pojednávanie Disciplinárneho senátu v Bratislave dňa 23.04.2015, podanie vo veci samej 25.04.2015 a ústne pojednávanie pred Disciplinárnym senátom v Bratislave dňa 12.04.2016. Nemohla však posúdiť účelnosť úkonov: podanie vo veci samej 08.06.2015 a podanie vo veci samej 30.06.2015. Taktiež rozporovala úkon porada s klientom 06.04.2016, keďže nedisponovala záznamom o porade. Nebolo jej doručené podanie, ktorým si sudkyňa J.. J. B. prostredníctvom svojho advokáta uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia a z tohto dôvodu nemohla posúdiť správnosť výpočtu náhrady trov právneho zastúpenia, ktorý sa odzrkadlil vo výroku rozhodnutia disciplinárneho senátu.

S poukazom na povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť ako súčasť práva na riadny proces, namietala nedostatočné odôvodnenie napadnutého Rozhodnutia a s tým súvisiacu nepreskúmateľnosť tohto rozhodnutia pri výpočte cestovnej náhrady, keď Disciplinárny senát v odôvodnení svojho rozhodnutia o priznaní cestovnej náhrady za cestu dňa 23.04.2015 iba uviedol „cesta Poprad – Bratislava a späť = 688 km ($688 \times 6,6/100 \times 0,95 = 43,13$ Eur)“ a pri priznaní cestovnej náhrady za cestu dňa 12.04.2016 tiež uviedol iba „cesta Poprad – Bratislava a späť = 688 km ($688 \times 8,1/100 \times 0,85 = 47,36$ eur)“. Z takéhoto odôvodnenia nie je zrejmé, prečo disciplinárny senát vykonal za rovnakú cestu iný výpočet cestovnej náhrady.

Sudkyňa J. J. B. sa k odvolaniu vyjadrila prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 17.06.2016. Vo vyjadrení poukazovala na to, že v zmysle zák. č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku sa o trovách konania rozhoduje podľa ust. § 553 a nasl. a opravným prostriedkom proti nim je v zmysle ust. 553 ods. 6 a § 558 ods. 3 Trestného poriadku sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Keďže sťažnosť je možné podať v lehote troch dní, mala za to, že je namieste, aby podaný opravný prostriedok odvolací senát odmietol ako oneskorene podaný.

Poukázala tiež na to, že druhým dôvodom, pre ktorý by podanému odvolaniu nemalo byť vyhovené je nesprávne právne posúdenie poukazujúce na potrebu aplikácie ust. § 12 ods. 1 Vyhlášky.

Uviedla, že normatívny text citovaného ustanovenia jednoznačne uvádza, že odmenu vo výške jednej dvadsaťštvrtiny výpočtového základu za jeden úkon právnej služby priznáva obhajobe v trestnom konaní vo veciach, v ktorých súd prvého stupňa rozhoduje na neverejnom zasadnutí. Odmena vo výške jednej dvadsaťštvrtiny výpočtového základu prináleží obhajcovi v prípade postupu súdu prvého stupňa podľa § 302 ods. 2 prvá veta za bodkočiarkou Trestného poriadku. Vo vzťahu k doteraz uvedenému je potrebné ešte uviesť, že inštitút rozhodovania súdov na neverejných zasadnutiach za účasti obhajcu je skôr výnimočný.

Výška tarifnej odmeny by mala závisieť od náročnosti obhajoby a závažnosti spáchaného disciplinárneho previnenia, pričom v prejednávanej veci išlo o závažné disciplinárne previnenie, za ktoré hrozilo odvolanie z funkcie sudcu. Analógiu pri určení výšky tarifnej odmeny je potrebné posudzovať vzhľadom na možný následok disciplinárneho odsúdenia, ktorým by bola doživotná strata pravidelného príjmu sudkyne a strata zamestnania. Keďže takýto závažný následok nie je možné prirovnávať k obyčajnému konaniu o priestupkoch a na druhej strane ani ku konaniu o obzvlášť závažnom zločine, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov, považovala za najvhodnejšie subsumovať disciplinárne konanie pod „iné úkony právnej služby“ v zmysle ust. § 10 ods. 1 Vyhlášky.

Na základe uvedeného odvolania odvolací disciplinárny senát preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozhodnutia prvostupňového Disciplinárneho senátu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré rozhodnutiu predchádzalo a dospel k záveru,

že napadnuté rozhodnutie trpí takými chybami, ktoré nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí, a preto o odvolaní bolo rozhodnuté na neverejnom zasadnutí.

Po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonnej lehote oprávnenou osobou dospel odvolací disciplinárny senát k záveru, že odvolanie je dôvodné, a to pre nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia a pre nedostatok dôvodov.

Nemožno prisvedčiť námietke sudkyne J. J. B. o tom, že opravný prostriedok bol oneskorene podaný. V zmysle ust. § 150 ods. 2 zákona o sudcoch: „Pri posudzovaní disciplinárnej zodpovednosti sudcu sa primerane použije prvá časť Trestného zákona a na disciplinárne konanie sa primerane použije Trestný poriadok, ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak z povahy veci nevyplýva niečo iné, pri posudzovaní.“ Zákon o sudcoch však v ust. § 130 upravuje lehotu na podanie opravného prostriedku – odvolania, pričom nerozlišuje medzi opravným prostriedkom proti výroku vo veci samej a vo výroku o trovách.

Výrok každého rozhodnutia súdu vyjadruje záväzne a zásadne nezmeniteľný názor súdu na predmet jeho rozhodovania. Výrok súdneho rozhodnutia však nemožno vnímať oddelene od odôvodnenia súdneho rozhodnutia, lebo v odôvodnení má byť uvedené, z akých skutkových a právnych dôvodov bol výrok rozhodnutia prijatý, pričom tieto skutkové a právne dôvody sú jedinými dôvodmi na vynesenie výroku. Základné právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby postup a rozhodnutie súdov boli preskúmateľné, aby ich rozhodnutia obsahovali dostatok relevantných dôvodov objasňujúcich výroky a súčasne aby také rozhodnutia neboli arbitrárne (viď aj rozhodnutie III. ÚS 166/2009). Povaha disciplinárnych senátov umožňuje aplikáciu práva na spravodlivý proces v základných kritériách tak, ako sú nastavené konštantnou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva.

Po preskúmaní veci odvolací disciplinárny senát dospel k záveru, že konanie prvostupňového Disciplinárneho senátu je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pretože odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je v rozpore s požiadavkou preskúmateľnosti a presvedčivosti súdnych rozhodnutí. To znamená, že súd

rozhodujúci o uplatnenom nároku sa musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho závery musia byť dostatočne vysvetlené. Súdne rozhodnutie musí preto obsahovať stručný a jasný výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku. Odôvodnenie musí byť prostriedkom kontroly správnosti rozhodnutia nielen pre Disciplinárny senát, ktorý ho vydal, ale aj pre Disciplinárny senát, ktorý ho bude prípadne preskúmať v dôsledku opravného prostriedku. Tieto požiadavky odvolaním napadnuté rozhodnutie Disciplinárneho senátu prvého stupňa dostatočným spôsobom nespĺňa, v dôsledku čoho je rozhodnutie nepreskúmateľné. Disciplinárny senát priznal sudkyňi J.. J. B. náhradu trov vynaložených v súvislosti s disciplinárnym konaním v sume 1 270,52 eura, pričom vo vzťahu k jednotlivým úkonom právnej služby (okrem ich pomenovania) neuviedol, z akého dôvodu ich považoval za účelne vynaložené.

Povinnosťou Disciplinárneho senátu prvého stupňa bude v ďalšom konaní opätovne rozhodnúť až po riadnom zvážení všetkých do úvahy prichádzajúcich možností a v odvolaní namietaných skutočností, najmä s poukazom na účelnosť úkonov: podanie vo veci samej zo dňa 08.06.2015 a podanie vo veci samej zo dňa 30.06.2015, ako aj úkon porada s klientom dňa 06.04.2016 (aj s poukazom na chýbajúci záznam o konaní porady). Povinnosťou Disciplinárneho senátu prvého stupňa bude preskúmať aj výpočet cestovných náhrad vyčíslený právnym zástupcom sudkyne J.. B., najmä s ohľadom na ceny pohonných hmôt a predložené technické preukazy.

Odvolací disciplinárny senát sa stotožnil s právnym posúdením Disciplinárneho senátu ohľadne základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorú tento priznal v zmysle ust. § 11 ods. 1 Vyhlášky. Treba prisvedčiť tvrdeniu, že na prejednávanú vec nemožno aplikovať ust. § 12 Vyhlášky. Ustanovenie § 12 ods. 1 Vyhlášky sa aplikuje iba v prípade, že súd v trestnom konaní koná na neverejnom zasadnutí (t. j. iba výnimočne). Analógiu je nutné posudzovať vzhľadom na možný následok disciplinárneho odsúdenia, ktorým by bola doživotná strata príjmu a strata zamestnania, preto ho nemožno prirovnávať ani ku konaniu o priestupkoch (§ 12 ods. 2 Vyhlášky), ale ani ku konaniu o obzvlášť závažnom zločine (§ 12 ods. 3 písm. c) Vyhlášky). Preto základom na určenie základnej sadzby tarifnej odmeny je § 11 ods. 1 Vyhlášky.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 02. decembra 2016

JUDr. František Š e v ě o v i ě , v. r.

predseda odvolacieho disciplinárneho senátu

Vypracoval: JUDr. Ivan Syrový, PhD.

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová